

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Здольник Віталій Валерійович**, 1983 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2015 році Академію муніципального управління, аспірант 4-го року навчання, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 051 Економіка.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональної Академії управління персоналом» від «19» листопада 2025 року № 152-о, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

- **Братусь Ганна Анатоліївна** - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесом. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Рецензентів:

- **Козлова Алла Іванівна** - кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри управління бізнесом, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

- **Мазур Юлія Володимирівна** — кандидат економічних наук, доцент, декан Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Офіційних опонентів:

- **Дачій Надія Василівна** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління. Поліський національний університет, МОН України;

- **Шуляр Наталія Миколаївна** - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління. Національна академія статистики, обліку та аудиту.

На засіданні «09» січня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка **Здольнику Віталію Валерійовичу**. На підставі публічного захисту дисертації «Механізми розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств».

Дисертацію виконано на кафедрі управління бізнесом ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Київ.

Науковий керівник Згалат-Лозинська Любов Олександрівна, доктор економічних наук, професор, ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) та містить нові

науково-обґрунтовані результати.

Здобувач має 3 наукові публікації за темою дисертації, включених до переліку наукових фахових видань України; 1 – наукову публікацію у виданні, що індексується у наукометричній базі Scopus; 3 – тез конференцій:

Статті у фахових виданнях:

1. Здольник В.В. Активізація інноваційної діяльності промислових підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 11. С. 209-212.

2. Здольник В.В. Підвищення ефективності інноваційної діяльності промислових підприємств. Ефективна економіка. 2025. № 6. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/6822/6925>

3. Здольник В.В. Формування стратегій інноваційної діяльності промислових підприємств. Агросвіт. 2025. № 11. С. 210-214

Статті у SCOPUS:

4. Iastremska O., Rudych A., Bumane I., Hazukin A., Zdolnyk V., Kukhta P. Management of innovative development of enterprises in the conditions of digitalization: strategy modeling. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2024. №2. С. 194-200. URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-2/194>. Особистий внесок: визначено загальні засади здійснення інноваційної діяльності промислового підприємства.

Тези конференцій:

5. Здольник В.В. Основи та потреби здійснення інноваційної діяльності підприємствами. Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 30 січня 2025 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2025. С. 195-198.

6. Здольник В.В. Загальні засади здійснення інноваційної діяльності промислового підприємства. Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий, управлінський та правовий аспекти : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 19 березня 2025 р. Київ: Академія праці, соціальних відносин та туризму / За заг. ред.: Н.В. Писаренко, В.Б. Сухомлин, Київ. 2025. С. 37-38.

7. Здольник В.В. Активізація інноваційної діяльності промислових підприємств. Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. С. 182-184.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Братусь Ганна Анатоліївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесом. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Козлова Алла Іванівна - кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри управління бізнесом, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями:

Незважаючи на високий рівень достовірності, наукової новизни та практичної цінності дисертаційної роботи Здольника Віталія Валерійовича, деякі положення можуть стати предметом наукової дискусії, а також викликають необхідність сформулювати низку зауважень щодо змісту та методичних підходів:

1. Автор пропонує розглядати інноваційну діяльність як складний комплекс процесів, спрямований на комерціалізацію знань та переведення результатів НТД в економічне русло (п. 2 висновків). Це визначення є ґрунтовним, проте виникає питання: чи не звужує акцент на «комерціалізації» та «економічному руслі» розуміння інновацій в умовах сучасної економіки? Зокрема, для промислових підприємств сьогодні критично важливими є екологічні та соціальні інновації (наприклад, системи очищення або заходи з безпеки праці), які не завжди мають прямий комерційний ефект у короткостроковій перспективі, але є обов'язковими для виживання на ринку ЄС. Чи не варто було б включити категорію «соціально-екологічної результативності» як невід'ємну частину суті інноваційної діяльності?

2. Автором розроблено вдосконалену комплексну систему оцінювання на підставі чотирьох коефіцієнтів (ресурсного, необоротних активів, управління та інвестиційної привабливості). У роботі зазначено, що підсумковий рівень визначається як середньоарифметичне цих показників. Однак, такий підхід припускає рівнозначність усіх факторів. Дискусійним є питання: чи є доцільним однакове зважування, наприклад, коефіцієнта управління та коефіцієнта ефективності використання необоротних активів для підприємств з різним рівнем капіталомісткості? Відсутність методичних рекомендацій щодо застосування вагових коефіцієнтів (залежно від специфіки підгалузі промисловості) дещо обмежує універсальність запропонованого інтегрального показника.

3. У концепції стратегічного інноваційного розвитку автор вказує на необхідність проведення «постійного всеохоплюючого моніторингу» (п. 6 висновків). З огляду на складність промислового виробництва та велику - кількість параметрів, що підлягають контролю, виникає потреба у деталізації: які саме критичні індикатори (KPI) мають бути пріоритетними для такого моніторингу, щоб він не перетворився на надмірне бюрократичне навантаження на менеджмент підприємства? В роботі було б доцільно навести приклад «сигнальної системи» показників для оперативного реагування на відхилення від інноваційної стратегії.

Мазур Юлія Володимирівна — кандидат економічних наук, доцент, декан Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна

Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями: Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Здольника В.В., її високий науковий рівень та практичну спрямованість, вважаємо за необхідне висловити низку дискусійних положень та зауважень:

1. Автор пропонує розраховувати рівень ефективності інноваційної діяльності як середньоарифметичне значення чотирьох розроблених коефіцієнтів (п. 7 висновків). Проте дискусійним залишається питання рівнозначності цих показників. Наприклад, чи може високий коефіцієнт ресурсної забезпеченості нівелювати низьку ефективність управління? Вбачається, що використання вагових коефіцієнтів для кожного з параметрів (залежно від стратегічних цілей підприємства) могло б забезпечити більш гнучку та точну інтерпретацію інтегрального показника.

2. У роботі справедливо наголошується на важливості інновацій для «виживання» підприємств у сучасних умовах та наведено приклад успішної переорієнтації ПрАТ «Костопільський завод скловиробів» на ринки ЄС. Водночас у структурі запропонованої концепції стратегічного розвитку (п. 6 висновків) недостатньо деталізовано специфічні інструменти управління ризиками, що пов'язані саме з енергетичною нестабільністю та логістичними розривами, які є критичними для енергоємного склоробного виробництва. Більш чітка інтеграція блоку «ризик-менеджменту» безпосередньо в алгоритм інноваційної діяльності посилювала б стійкість запропонованого механізму.

3. Автор зосереджує увагу переважно на внутрішніх механізмах та інструментах інноваційного розвитку підприємства. Проте в умовах євроінтеграції України не менш важливими є зовнішні інституційні чинники: доступ до європейських грантових програм (Horizon Europe тощо) та відповідність стандартам ESG. Хоча в роботі згадується про екологічність та технологічність (п. 3 висновків), ці аспекти не були повною мірою інтегровані у перелік функцій управління інноваційною діяльністю як окремий вектор взаємодії з міжнародними інституціями.

4. У дисертації приділено увагу управлінню персоналом у сфері НДДКР, проте поза межами детального розгляду залишилася проблема «відтоку мізків» та дефіциту висококваліфікованих інженерних кадрів, що є гострою проблемою для промисловості України. Дискусійним є те, наскільки запропоновані механізми стимулювання зможуть забезпечити реалізацію амбітних інноваційних стратегій за умови існуючого кадрового голоду в індустріальному секторі.

Дачій Надія Василівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління. Поліський національний університет, МОН України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

Незважаючи на високий рівень обґрунтованості та наукової новизни дисертаційної роботи Здольника В.В., деякі положення, пов'язані з реалізацією розроблених механізмів в умовах трансформаційної економіки, можуть стати предметом наукової дискусії та викликають необхідність сформулювати низку

зауважень.

1. Автор пропонує розраховувати підсумковий рівень ефективності інноваційної діяльності як середньоарифметичне значення чотирьох коефіцієнтів (п. 7 висновків). Проте такий підхід передбачає рівнозначність усіх факторів, що є дискусійним. Для промислових підприємств різних галузей (наприклад, енергоємне склоробне виробництво та легка промисловість) вагомість ресурсної забезпеченості та інвестиційної привабливості може суттєво різнитися. Відсутність деталізації процедури встановлення вагових коефіцієнтів дещо знижує універсальність методики.

2. У концепції стратегічного інноваційного розвитку автор робить акцент на «підтриманні стабільного рівня інноваційної активності» (п. 6 висновків). Водночас у кризових умовах воєнного стану стратегія «стабільності» може вступати у протиріччя з необхідністю радикальних інноваційних проривів (диверсифікація, повна зміна технологічного циклу). Було б доцільно чіткіше розмежувати підходи до управління інноваціями в умовах стабільного розвитку та в умовах екстремальної невизначеності.

3. Автор слушно наводить дані про високу інтенсивність викидів CO₂ у вітчизняній промисловості. Проте у запропонованому переліку напрямів інноваційної діяльності (п. 8 висновків) екологічні інновації та впровадження технологій «зеленого переходу» не виділені як окремий пріоритетний вектор, що є критичним для повноцінної інтеграції підприємств у європейський економічний простір.

4. У роботі згадується управління персоналом у сфері НДДКР, проте в умовах масової міграції та дефіциту технічних фахівців, механізм утримання та розвитку «талентів» (наукових кадрів) у структурі інноваційного потенціалу потребує більш чіткої інструментальної формалізації, а не лише загальних рекомендацій.

5. Автор пропонує проведення «всеохоплюючого моніторингу» (п. 6 висновків). Проте реалізація такого підходу вимагає від підприємства високого рівня автоматизації та наявності відповідної ІТ-інфраструктури. Дискусійним є питання: наскільки малі та середні промислові підприємства (не лідери ринку, як ПрАТ «КЗС») спроможні забезпечити таку глибину моніторингу без надмірного зростання трансакційних витрат.

Шуляр Наталія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління. Національна академія статистики, обліку та аудиту. Оцінка позитивна із зауваженнями:

Незважаючи на високий рівень обґрунтованості, достовірності та наукової новизни, дисертаційна робота Здольника В.В. містить низку положень, які можуть стати предметом наукової дискусії, а також викликають необхідність сформулювати зауваження:

1. У другому розділі автор порівнює інтенсивність викидів CO₂ в Україні з показниками Аргентини, Туреччини, Польщі та Румунії. Хоча таке порівняння є цікавим, воно викликає дискусію: за якими саме критеріями (структура промисловості, рівень ВВП чи енергобаланс) обиралися саме ці країни? Більш

обґрунтованим було б фокусування виключно на країнах Східної Європи, які мають подібну до української структуру важкої промисловості та пройшли шлях модернізації згідно з нормативами ЄС.

2. Запропонована система з чотирьох коефіцієнтів (п. 7 висновків) базується на використанні даних фінансової та управлінської звітності. Проте автор не розкриває механізм усунення мультиколінеарності між показниками. Наприклад, коефіцієнт ефективності використання необоротних активів та коефіцієнт інвестиційної привабливості часто є корельованими. Це може призводити до «подвійного рахунку» впливу одних і тих самих факторів на підсумковий результат.

3. Автор вводить поняття «інжиніринг інноваційних процесів» як основу концепції стратегічного розвитку. Проте в роботі недостатньо розкрито методичний інструментарій саме операційного рівня: які конкретні бізнес-процеси підлягають реінжинірингу в першу чергу та за якими критеріями визначається їхня пріоритетність у ситуації гострого дефіциту інвестиційних ресурсів.

4. Автор слушно виділяє людський фактор як основу інноваційного потенціалу, проте в контексті воєнних викликів недостатньо чітко відображено механізм управління специфічними ризиками: мобілізаційні втрати персоналу, відтік фахівців за кордон та необхідність реінтеграції ветеранів у виробничі процеси. Ці фактори мають суттєвий вплив на «інноваційну сприйнятливість» підприємства, але не отримали окремого вимірюваного відображення в організаційній структурі механізму. 5. У роботі наведено результати аналізу ПрАТ «Костопільський завод скловиробів» за 2021-2024 рр. Проте для посилення практичної значущості було б доцільно представити хоча б два альтернативні сценарії розвитку (песимістичний та оптимістичний) залежно від тривалості безпекових ризиків, що дозволило б оцінити адаптивність запропонованого механізму до різних умов.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Здольнику Віталію Валерійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової

спеціалізованої вченої ради

Ганна Братусь